

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/12/2020
Identifikačné číslo spisu: 6116010591
Dátum vydania rozhodnutia: 17.03.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:6116010591.4

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Petra Paludu, na neverejnom zasadnutí konanom 17. marca 2021 v Bratislave, v trestnej veci obvineného O. R. a spol., pre zločin krádeže podľa § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona, o dovolaní obvineného A. G. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To/61/2016, z 2. novembra 2016, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného A. G. o d m i e t a.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom, sp. zn. 2T/50/2016, z 28. júla 2016, uznal obvineného A. G. (ako aj O. R.) za vinného zo zločinu krádeže vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 k § 212 ods. 1, ods. 3 písm. b), ods. 4 písm. b) Trestného zákona.

Za to bol obvinenému podľa § 212 ods. 4 Trestného zákona, s použitím ustanovení § 37 písm. h), písm. m), § 38 ods. 2, ods. 4, § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona, uložený súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia. Okresný súd podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o trestoch ako aj všetky rozhodnutia a opatrenia na tieto výroky obsahovo nadväzujúce v trestnom rozkaze Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 0T/15/2015, z 13. februára 2015 a v trestnom rozkaze Okresného súdu Zvolen, sp. zn. 5T/71/2015, z 19. mája 2015. Súd prvého stupňa súčasne podľa § 76 ods. 2, § 78 ods. 1 Trestného zákona uložil obvinenému ochranný dohľad vo výmere 2 roky a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu uložil povinnosť spoločne a nerozdielne (s obvineným O. R.) nahradiť spoločnosti FRANK, s. r. o., Košice, škodu vo výške 812 eur.

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením, sp. zn. 4To/61/2016, z 2. novembra 2016, postupom podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvinených A. G. a O. R. zamietol.

Na podklade dovolania obvineného O. R. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom, sp. zn. 6Tdo/51/2017, z 21. februára 2018 v časti týkajúcej sa výhradne obvineného O. R. zrušil uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To/61/2016, z 2. novembra 2016, rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 2T/50/2016, z 28. júla 2016, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a Okresnému súdu Banská Bystrica prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený A. G. podal dovolanie z dôvodu podľa v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 4To/61/2016, z 2. novembra 2016 a rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 2T/50/2016, z 28. júla 2016.

V dovolaní tvrdí, že rozhodnutie krajského súdu je založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Uvedená nezákonnosť má spočívať v porušení zásady špeciality vo vzťahu k extradícii obvineného O. R. (jeho vydaní z Rakúskej republiky do Slovenskej republiky). Následkom dovolania spoluobvineného O. R., totiž boli rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 6Tdo/51/2017, z 21. februára 2018 zrušené z dôvodu neprípustnosti trestného stíhania rozhodnutia oboch súdov v časti týkajúcej sa spoluobvineného O. R.. Táto skutočnosť má podľa obvineného A. G. relevantný dopad aj na jeho osobu, nakoľko O. R. bol v tejto veci vypočutý v procesnom postavení obžalovaného. V dôsledku neprípustnosti trestného stíhania tak O. R. mal byť podľa názoru obvineného vypočutý ako svedok. Obvinený v tejto súvislosti zvýraznil, že procesné postavenie svedka a obžalovaného, ako súdom vypočúvaných osôb, je odlišné a v prípade, ak je osoba súdom nesprávne vypočutá ako obžalovaná, hoci má byť vypočúvaná ako svedok, vo vzťahu k jej výsluchom ide o dôkazy, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Obvinený uviedol, že dôvod jeho dovolania má priamy súvis s ďalším relevantným dôkazom, ktorý bol v tejto veci vykonaný, a to predovšetkým s jeho hodnotením. Z dovolaním napadnutých rozhodnutí vyplýva, že zo stíhaného zločinu bol usvedčovaný aj kamerovým záznamom. Bez ohľadu na hodnotenie tohto záznamu, O. R. sa v procesnom postavení obžalovaného na súde k okolnosti údajného uzamknutia vitríny vyjadroval opakovane spôsobom, že daná vitrina bola otvorená. V prípade, ak by O. R. bol vypočúvaný zákonným spôsobom ako svedok, jeho výpoveď o tom, že vitrina bola otvorená, by mala úplne odlišnú povahu, ako tomu bolo v pôvodnom konaní. Touto skutočnosťou by sa konajúce súdy následne museli riadne zaoberať, nakoľko podľa obvineného by to bolo nanajvyš relevantné pre posúdenie jeho protiprávnej činnosti a pre uloženie trestu. Obvinený A. G. navrhol, aby najvyšší súd vyslovil rozsudkom porušenie zákona v zmysle podaného dovolania, aby zrušil rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici, aj vo vzťahu k jeho osobe, zrušil aj chybné konanie, ktoré napadnutým rozhodnutiam predchádzalo a aby prikázal Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica v podstate tak, že súdy postupovali správne a v súlade so zákonom. Uviedol, že spáchanie skutku bolo obvinenému riadne preukázané. Zo zabezpečeného kamerového záznamu je zrejma konkludentná dohoda medzi páchatelmi. Obvinený A. G. O. R. gestom ľavej nohy ukázal miesto, kde tento začal presne nezisteným predmetom otvárať uzamykací mechanizmus. Obvinený A. G. sa taktiež postavil do blízkosti O. R., aby ho zakryl pri tejto činnosti svojim telom. Pred samotným otváraním uzamykacieho mechanizmu prešiel cez uvedené priestory, aby sa presvedčil, či sa tu nachádza osoba, ktorá by ich mohla spozorovať. V tomto ohľade prokurátor považoval za potrebné uviesť, že postačuje, aby spolupáchatelia vykonali takúto čiastkovú činnosť, ktorá až ako celok tvorí konanie požadované skutkovou podstatou trestného činu. Spoločný úmysel oboch páchatel'ov tak bol nepochybne preukázaný. Rozhodnutie dovolacieho súdu v tejto veci, týkajúce sa O. R., podľa prokurátora nemá žiaden vplyv na obvineného A. G.. Navrhol, aby najvyšší súd dovolanie obvineného odmietol v zmysle § 382 písm. c) Trestného poriadku.

+ + +

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom ustanoveného obhajcu [§ 369

ods. 2 písm. b) Trestného poriadku, § 373 ods. 1 Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku), splňa obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku, a dospel k záveru, že dovolanie obvineného je potrebné odmietnuť, pretože nie je dôvodné.

Najvyšší súd podotýka, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý nie je určený na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších, mimoriadnych procesných a hmotnoprávných chýb. Nakoľko dovolanie predstavuje výnimočný prielom do právoplatnosti súdneho rozhodnutia (vyjadrujúcej záujem na stabilite právnych vzťahov a právnej istote), možnosti jeho podania, vrátane dovolacích dôvodov, sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia riadna opravná inštancia.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že najvyšší súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

Obvinený založil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku na námietke, že jeho odsúdenie je založené na výpovediach spoluobvineného O. R. ako obžalovaného a nie ako svedka.

Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku možno úspešne uplatniť v prípade, ak rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom. Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch vykonaných v rozpore so zákonom pritom musí byť z obsahu spisu zrejmá a porušenie zákona by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho (nie ďalšieho riadneho) opravného prostriedku.

K naplneniu uplatneného dovolacieho dôvodu tak môže dôjsť len vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solely or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom (k tomu pozri napr. rozsudky Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci *Marinescu* proti Rumunsku z 2. februára 2010, č. 36110/03; *Emen* proti Turecku z 26. januára 2010, č. 25585/02; *Al-Khawaja a Tahery* proti Spojenému kráľovstvu z 15. decembra 2011, č. 26766/05 a č. 22228/06). Aj v zmysle nedávno prijatého judikátu tak ...nesprávny procesný postup pri získavaní alebo vykonávaní dôkazov môže viesť k naplneniu tohto dovolacieho dôvodu iba vtedy, ak mal negatívny materiálny dopad na práva obvineného, teda vtedy, ak odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého získanie alebo vykonanie sa spochybňuje (*mutatis mutandis*; pozn.: citovaná právna veta bola na zasadnutí trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konaného 17. júna 2020, Tpj 47/2020 - 2, prijatá na uverejnenie v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky; doposiaľ nepublikovaná). Prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu sa teda nemožno efektívne domáhať spochybňovania skutkových zistení, ku ktorým dospeli vo veci skôr konajúce sudy.

Z rozhodnutí súdov nižších stupňov je zistiteľné, že rozhodnutie o vine obvineného A. G. založili na priznaní sa obvineného, na výpovedi svedkyne F. T. a fotodokumentácii vyhotovenej z kamerového záznamu (č. l. 83-89 vyšetrovacieho spisu). Takto ustálená dôkazná situácia bola umocnená na verejnom zasadnutí konanom pred senátom odvolacieho súdu, ktorý doplnil dokazovanie prehratím časti obrazového záznamu zaisteného na základe príkazu prokurátora na uchovanie a výmeny počítačových údajov, sp. zn. 2Pv 558/14/6601-3, z 21. novembra 2014 (č. l. 81 vyšetrovacieho spisu), a to v čase záznamu od 12:19:57 do 12:21:30. V danom kontexte možno poukázať na písomné odôvodnenie uznesenia krajského súdu, v ktorom sa vyslovene uvádza, že vykonaním tohto kamerového záznamu

bola obhajoba obvinených jednoznačne vyvrátená.

Nakoľko vina obvineného A. G. nebola v preskúmvanej veci založená výlučne a ani v rozhodujúcej miere na výpovedi O. R. v procesnom postavení obžalovaného, potom je zrejmé, že namietanie zákonnosti tohto dôkazu nemôže naplniť dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku.

S ohľadom na uvedené, dovolací súd nepovažoval za nevyhnutné, zaoberať sa vecnou správnosťou námietky týkajúcej sa zákonnosti dotknutej výpovede.

Pokiaľ sa obvinený zároveň snaží spochybníť výpovednú hodnotu kamerového záznamu či spôsob hodnotenia tohto dôkazu súdmi, prekračuje tým rámec nielen uplatneného, ale aj ostatných dovolacích dôvodov vymedzených v prvom odseku § 371 Trestného poriadku, nakoľko touto námietkou spochybňuje prijaté skutkové zistenia, na čo je v dovolacom konaní oprávnený výhradne minister spravodlivosti na podklade dovolacieho dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

V nadväznosti na to sa obvinený skryte (bez výslovného uplatnenia) dovoľáva aj dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, keď vyjadruje nesúhlas s právnym posúdením inkriminovaného skutku v jeho kvalifikačne závažnejšej rovine [§ 212 ods. 4 písm. b) Trestného zákona, s poukazom na § 138 písm. e) Trestného zákona]. V tomto prípade je však dovolací súd v zmysle dikcie vety za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku viazaný skutkovými zisteniami (formuláciou skutku vo výrokovej časti rozsudku okresného súdu), z ktorých vyplýva, že k predmetu krádeže (7 ks náramkových hodínok) sa páchatelia dostali spôsobom, že „...bez poškodenia zámku otvoril uzamknuté dvere presklenej vitríny, pričom počas prekonávania uzamykacieho mechanizmu...“. Prijatá právna kvalifikácia teda zodpovedá zistenému skutku.

Na podklade týchto právnych úvah najvyšší súd odmietol dovolanie obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.